

Stima de sine, dezirabilitatea socială, auto și heteroevaluări

drd. Macarie Alexandra Elena

Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Universitatea “Al.I.Cuza” Iași

Scopul cercetării

- analiza efectului stimei de sine și a dezirabilității sociale, asupra apariției diferențelor între auto și heteroevaluareși a modului în care acestea se prezintă.

Dezirabilitatea socială

- nevoia de aprobare socială
- Paulhus (1998) – 2 factori:

Amăgirea de sine

- **Self denial** – individul nu acceptă, preferă să nu fie conștient de anumite aspecte despre sine
- **Self enhancement** – individul consideră despre sine mai pozitiv decât este în realitate

Managementul impresiei

- **Modelarea unui sine social favorabil** – prezentarea intenționată față de cei din jur într-o lumină favorabilă
- **Automonitorizare** – controlul reacțiilor

Stima de sine

N. Branden (1985) – 3 fatete ale stimei de sine:

- **Stima de sine normală** : SCORURILE MICI indică o persoană modestă, reținută, ezitantă și prudentă care se simte bine în clasa de mijloc și nu își asumă riscuri pentru a se ridica deasupra altora. SCORURILE MARI descriu indivizi cu o părere pozitivă despre propria persoană, mândri de ei înșiși, cu expectanțe înalte de la propria persoană, care își asumă riscuri, caută să își depășească limitele.
- **Autodeprecierea** reprezintă stima de sine scăzută la extrem. Prin acest factor se caracterizează persoanele cu o părere extrem de proastă despre sine, care se consideră limitați, ca fiind o povară pentru sine și pentru cei din jur.
- **Infatuarea** caracterizează persoanele cu o stimă de sine ridicată dusă până la extrem. Indivizii se simt extraordinari, ieșiți din comun, se percep ca o rasă superioară.

Design-ul cercetării – Instrumente

Chestionar ASSI

- Chestionarul a fost construit in intervalul 2006 – 2007 in cadrul colectivului **E-team**
- **45 de itemi** - aserțiuni cu variante de răspuns pe 4 niveluri (foarte rar – rar – des – foarte des)
- **Factori:**
 - Stima de sine („normală”)
 - Autodeprecierea
 - Infatuarea

Reliability Statistics Stima de sine

Cronbach's Alpha	N of Items
.837	15

Reliability Statistics Autodepreciere

Cronbach's Alpha	N of Items
.832	15

Reliability Statistics Autodepreciere

Cronbach's Alpha	N of Items
.890	15

Design-ul cercetării – Instrumente

Chestionar DS10

- Chestionarul a fost construit in intervalul 2008 – 2010 in cadrul colectivului **E-team**
- **45 de itemi** - aserțiuni cu variante de răspuns Adevărat - Fals
- **Factori:**
 - Amagirea de sine
 - Managementul impresiei
 - Utilitate

Reliability Statistics Amagirea de sine

Cronbach's Alpha	N of Items
.658	15

Reliability Statistics Managementul impresiei

Cronbach's Alpha	N of Items
.661	15

Reliability Statistics Utilitate

Cronbach's Alpha	N of Items
.591	15

Design-ul cercetării – Instrumente

Auto-heteroevaluare

- Scale în 10 trepte pe 7 dimensiuni
- Completeate în perechi de 2 subiecți

• Stima de sine scăzută	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stima de sine ridicată
• Locul controlului intern	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Locul controlului extern
• Introversiune	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Extraversiune
• Dogmatism scăzut	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Dogmatism ridicat
• Adaptare	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Inovare
• Toleranța la incertitudine scăzută	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Toleranța la incertitudine ridică
• Nevoia de putere mică	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Nevoia de putere mare

Lotul investigat

- 138 studenți an 3 Psihologie
- Vârsta: 20-45 ani
 - (media = 21.86, sd = 2.66)
- Gen:
 - 7.2% masculin
 - 92.8% feminin

Ipoteze

1. Apar diferențe semnificative între autoevaluări și heteroevaluări?
2. Diferențele între auto și heteroevaluare influențează dezirabilitatea socială și stima de sine?
3. Diferențele dintre auto și heteroevaluare pot fi prezise de nivelul dezirabilității sociale sau al stimei de sine?

Rezultate ipoteza 1

Apar diferențe semnificative între autoevaluări și heteroevaluări?

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	A stima de sine - H stima de sine	-.52174	1.73086	.14734	-.81309	-.23038	-3.541	137	.001
Pair 2	A loc - H loc	-.39130	2.28430	.19445	-.77582	-.00679	-2.012	137	.046
Pair 3	A intro-extraversiune - H intro-extraversiune	-.21014	2.43290	.20710	-.61968	.19939	-1.015	137	.312
Pair 4	A dogmatism - H dogmatism	-.16058	2.78714	.23812	-.63148	.31032	-.674	136	.501
Pair 5	A adaptare-inovare - H adaptare-inovare	-.31884	2.42850	.20673	-.72763	.08995	-1.542	137	.125
Pair 6	A ti - H ti	-.26812	2.42716	.20661	-.67668	.14045	-1.298	137	.197
Pair 7	A nevoia de putere - H nevoia de putere	.30435	2.40925	.20509	-.10120	.70990	1.484	137	.140

- Stima de sine
- Locus of control

• Diferențe semnificative între auto și heteroevaluare

Rezultate ipoteza 1

Binomial Test

	Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Asymp. Sig. (2-tailed)
A-H stima de sine	Group 1	diferenta	39	.28	.000 ^a
	Group 2	non-diferenta	99	.72	
	Total		138	1.00	
A-H locus of control	Group 1	non-diferenta	77	.56	.201 ^a
	Group 2	diferenta	61	.44	
	Total		138	1.00	
A-H intro-extraversiune	Group 1	non-diferenta	69	.50	1.000 ^a
	Group 2	diferenta	69	.50	
	Total		138	1.00	
A-H dogmatism	Group 1	diferenta	90	.65	.000 ^a
	Group 2	non-diferenta	48	.35	
	Total		138	1.00	
A-H adaptare-inovare	Group 1	diferenta	72	.52	.671 ^a
	Group 2	non-diferenta	66	.48	
	Total		138	1.00	
A-H TI	Group 1	diferenta	66	.48	.671 ^a
	Group 2	non-diferenta	72	.52	
	Total		138	1.00	
A-H nevoia de putere	Group 1	non-diferenta	72	.52	.671 ^a
	Group 2	diferenta	66	.48	
	Total		138	1.00	

a. Based on Z Approximation.

- Diferențe mai frecvente
 - Dogmatism

- Lipsa diferenței mai frecvent
 - Stima de sine

Rezultate ipoteza 2

Diferențele între A-H influențează dezirabilitatea socială și stima de sine?

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	Sig. (2-tailed)
DS magagementul impresiei	Equal variances assumed	.095	.759	1.631	.105
	Equal variances not assumed			1.628	.108
DS amagirea de sine	Equal variances assumed	.170	.680	1.720	.088
	Equal variances not assumed			1.734	.087
DS utilitate	Equal variances assumed	.239	.626	2.705	.008
	Equal variances not assumed			2.893	.005
ASSI_SS	Equal variances assumed	.265	.608	3.150	.002
	Equal variances not assumed			3.059	.003
ASSI_Autodepreciere	Equal variances assumed	5.41	.021	-2.502	.014
	Equal variances not assumed			-2.181	.033
ASSI_Inf atuare	Equal variances assumed	.004	.947	2.513	.013
	Equal variances not assumed			2.458	.017
ASSI_Rosenberg	Equal variances assumed	.004	.947	2.610	.010
	Equal variances not assumed			2.559	.013

Group Statistics

	A-H stima de sine	Mean
DS magagementul impresiei	non-diferenta	.5852
	diferenta	.5248
DS amagirea de sine	non-diferenta	.4492
	diferenta	.3915
DS utilitate	non-diferenta	.4970
	diferenta	.4103
ASSI_SS	non-diferenta	2.9731
	diferenta	2.7175
ASSI_Autodepreciere	non-diferenta	1.5045
	diferenta	1.7179
ASSI_Inf atuare	non-diferenta	2.1608
	diferenta	1.9658
ASSI_Rosenberg	non-diferenta	3.2705
	diferenta	3.0432

Independent Samples T Test semnificativ:

- utilitatea,
- stima de sine,
- autodeprecierea
- infatuarea

Rezultate ipoteza 2

- Diferențele pentru **locus of control, intro-extraversiune, dogmatism, adaptare-inovare și nevoia de putere**, nu influențează diferit nici una dintre variabilele dependente

Toleranta la incertitudine – diferențe asociate cu managementul impresiei

Group Statistics

		A-H TI	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
DS magagementul impresiei	non-diferenta		72	.6037	.17330	.02042
	diferenta		66	.5293	.21464	.02642

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
DS magagementul impresiei	Equal variances assumed	3.928	.050	2.249	136	.026	.07441	.03309	.00898	.13984
	Equal variances not assumed			2.228	125.024	.028	.07441	.03339	.00832	.14050

Rezultate ipoteza 2

- **Oneway ANOVA**

- Semnul diferenței între auto și heteroevaluare

- **Stima de sine** – asociate cu *utilitatea, stima de sine, autodeprecierea și infatuarea*.
- **Toleranță la incertitudine** – asociat cu *managementul impresiei*
- Semnul diferenței pentru locus of control, intro-extraversiune, dogmatism, adaptare-inovare și nevoia de putere nu se asociază cu variabilele dependente

Rezultate ipoteza 3

Diferențele dintre auto și heteroevaluare pot fi prezise de nivelul dezirabilității sociale sau al stimei de sine?

- Modele predictive ne semnificative
 - Stima de sine
 - Locus of control
 - Intro-extraversiune
 - Dogmatism
 - Nevoie de putere
- Apariția diferențelor între auto și heteroevaluare în ceea ce privește **toleranța la incertitudine** poate fi prezisă de un model compus din *managementul impresiei și utilitate*
- *Infatuarea* prezice direcția diferenței în cazul **stimei de sine**, infatuarea prezicând probabilitatea de a obține o autoevaluare mai pozitivă decât heteroevaluarea

Rezultate ipoteza 3

○ Probabilitatea apariției unor diferențe între auto și heteroevaluare în cazul **toleranței la incertitudine** poate fi prezisă de un model compus din *managementul impresiei și utilitate*

Variables in the Equation

		B	S. E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1	Gen(1)	-1.053	.821	1.646	1	.199	.349
	Varsta	.165	.142	1.350	1	.245	1.180
	DS_MI	-3.175	1.153	7.578	1	.006	.042
	DS_AS	-.514	1.301	.156	1	.693	.598
	DS_U	3.121	1.568	3.960	1	.047	22.672
	ASSI_SS	.582	.809	.518	1	.472	1.790
	ASSI_Autodepreciere	.818	.658	1.544	1	.214	2.266
	ASSI_Inf atuare	.383	.659	.337	1	.561	1.466
	ASSI_Rosenberg	-.733	.809	.821	1	.365	.480
	Constant	-3.498	3.876	.814	1	.367	.030

a. Variable(s) entered on step 1: Gen, Varsta, DS_MI, DS_AS, DS_U, ASSI_SS, ASSI_Autodepreciere, ASSI_Inf atuare, ASSI_Rosenberg.

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	157.963 ^a	.141	.188

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

$$Y_{TI} = \text{Exp} (-3.175 \text{ MI} + 3.121 \text{ Utilitate})$$

Rezultate ipoteza 3

- *Infatuarea* prezice direcția diferenței în cazul **stimei de sine**
- *Infatuarea* prezice probabilitatea ca individul să se autoevalueze mai pozitiv în ceea ce privește stima de sine decât va fi evaluat pe aceeași dimensiune.

Likelihood Ratio Tests

Effect	Likelihood Ratio Tests		
	Chi-Square	df	Sig.
Intercept	.000	0	.
Varsta	1.737	2	.419
DS_MI	3.656	2	.161
DS_AS	.807	2	.668
DS_U	3.622	2	.163
ASSI_SS	3.117	2	.210
ASSI_Autodepreciere	3.590	2	.166
ASSI_Inf atoare	10.536	2	.005
Gen	.188	2	.910

Pseudo R-Square

Cox and Snell	.219
Nagelkerke	.281
McFadden	.164

$$Y_{ss} = \text{Exp} (-0.608 + 3.548 \text{ Infatuare})$$

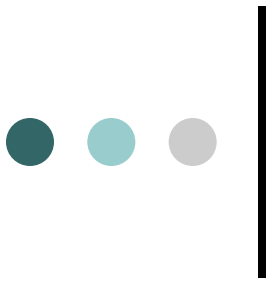
Concluzii

- Erori de percepție externă comparativ cu autopercepția în cazul stimei de sine (H+) și locus of control (ext+).
 - Indivizii sunt evaluați de cei din jur ca având o părere mai bună despre sine decât au de fapt și a avea tendința de a face mai degrabă atribuiri externe (de a da vina pe alții)
- Atunci când autoevaluarea diferă de heteroevaluarea stimei de sine, indivizii supuși „analizei” se simt mai puțin utili și au o mai mică încredere în forțele proprii
- Indivizii care se evaluează diferit de modul în care sunt evaluați de colegi cu privire la toleranța la incertitudine utilizează mai frecvent managementul impresiei
- Când persoanele din jur consideră despre un individ că ar avea o stimă de sine mai mică decât crede el, individul în cauză, deși se simte util și competent, nu are încredere în sine.

Concluzii

- In ceea ce privește toleranța la incertitudine, autoevaluarea mai negativă este asociată cu utilizarea mai rară a strategiilor de managementul impresiei.
 - Percepția celor din jur despre un individ că ar fi mai tolerant la ambiguitate nu se datorează strategiilor de managementul impresiei utilizate de acesta
- Managementul impresiei și utilitatea prezic probabilitatea de apariția a diferențelor între auto și heteroevaluare în privința toleranței la incertitudine
- Infatuarea prezice probabilitatea ca individul să se autoevalueze mai pozitiv în ceea ce privește stima de sine decât va fi evaluat pe aceeași dimensiune

VĂ MULȚUMESC!